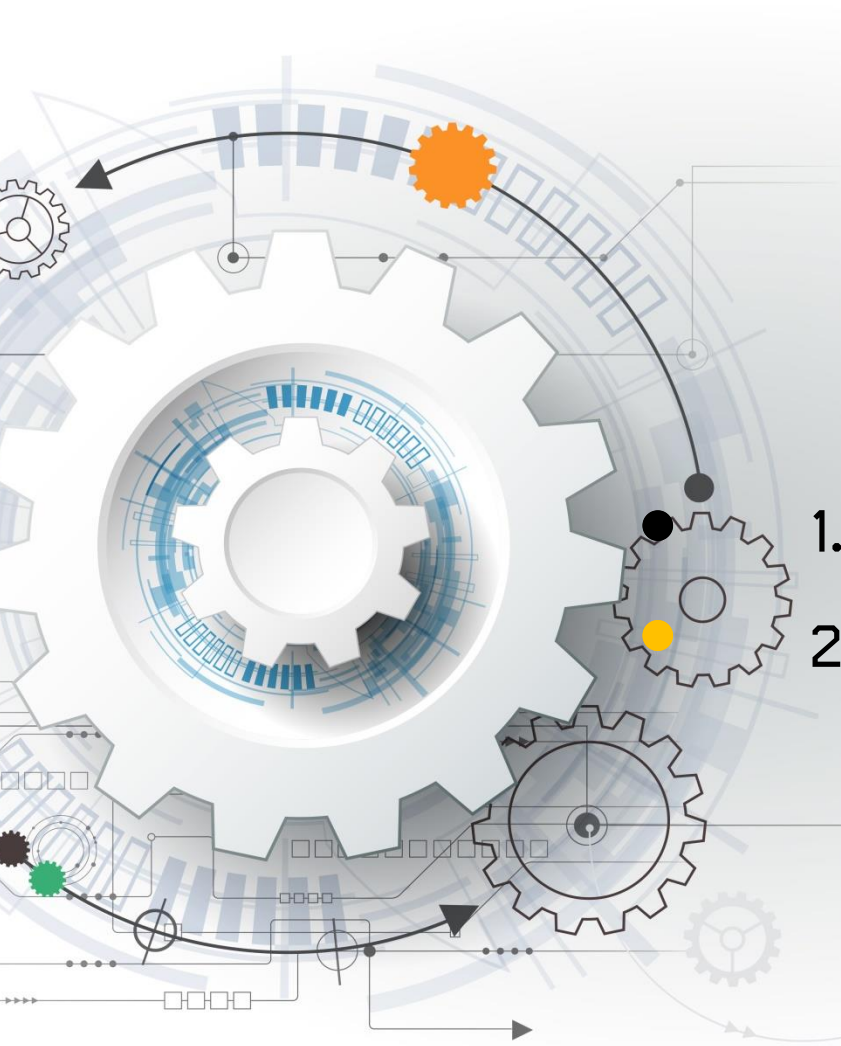

บทที่ 5

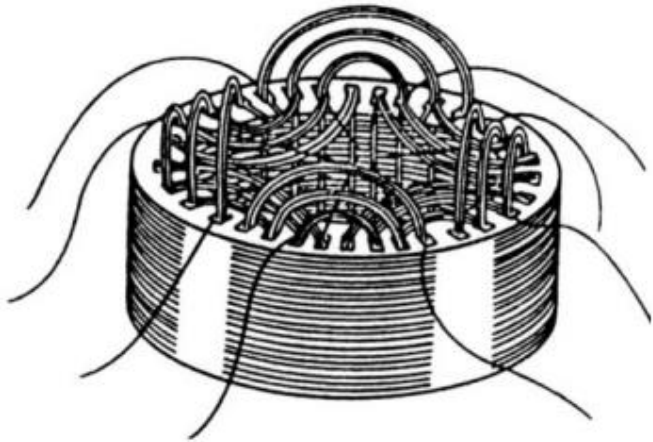
การต่อวงจรและ
ทดสอบขดลวด
มอเตอร์สปีดเฟส

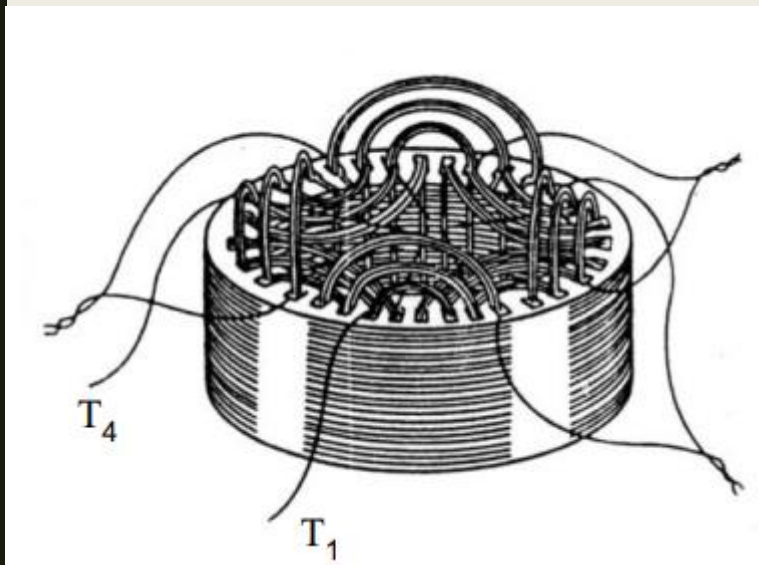
สาระการเรียนรู้

1. การต่อวงจรขดลวดมอเตอร์สปลิตเฟส
2. การทดสอบขดลวดมอเตอร์สปลิตเฟส

1. การต่อวงจรขดลวดมอเตอร์สปลิตเฟส

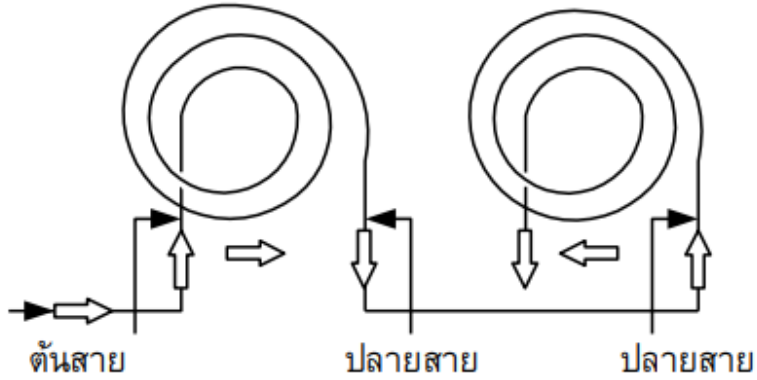
เมื่อได้ทำการพันขดลวดใหม่เสร็จและใส่ขดลวดลงในร่องสล็อตเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการต่อวงจรของขดลวดในแต่ละชุด โดยขดลวดในแต่ละชุดจะมีปลายสายของแต่ละขดลวด ดังแสดงในรูปแบบ

การต่อจะเริ่มต่อปลายสายของชุดขดลวดที่อยู่ใกล้ตัวที่สุดก่อน และหมุนไปทางขวามือแบบทวนเข็มนาฬิกา ดังแสดงในรูป

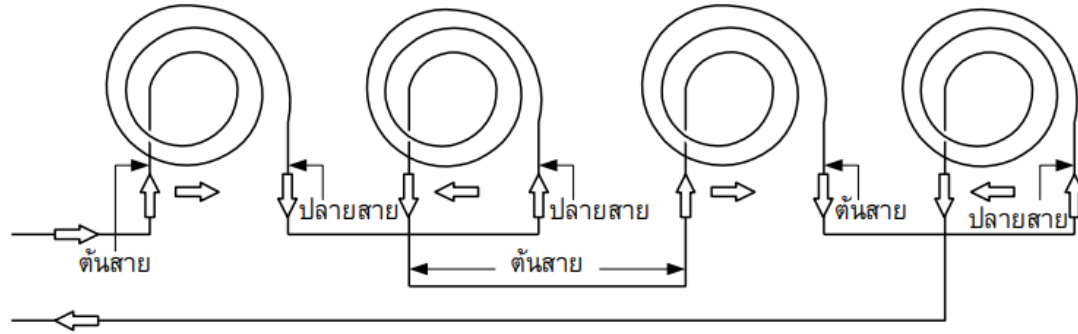
ขั้วที่ 1 กระแสไฟฟ้าไหลตามเข็มนาฬิกา

ขั้วที่ 2 กระแสไฟฟ้าไหลทวนเข็มนาฬิกา

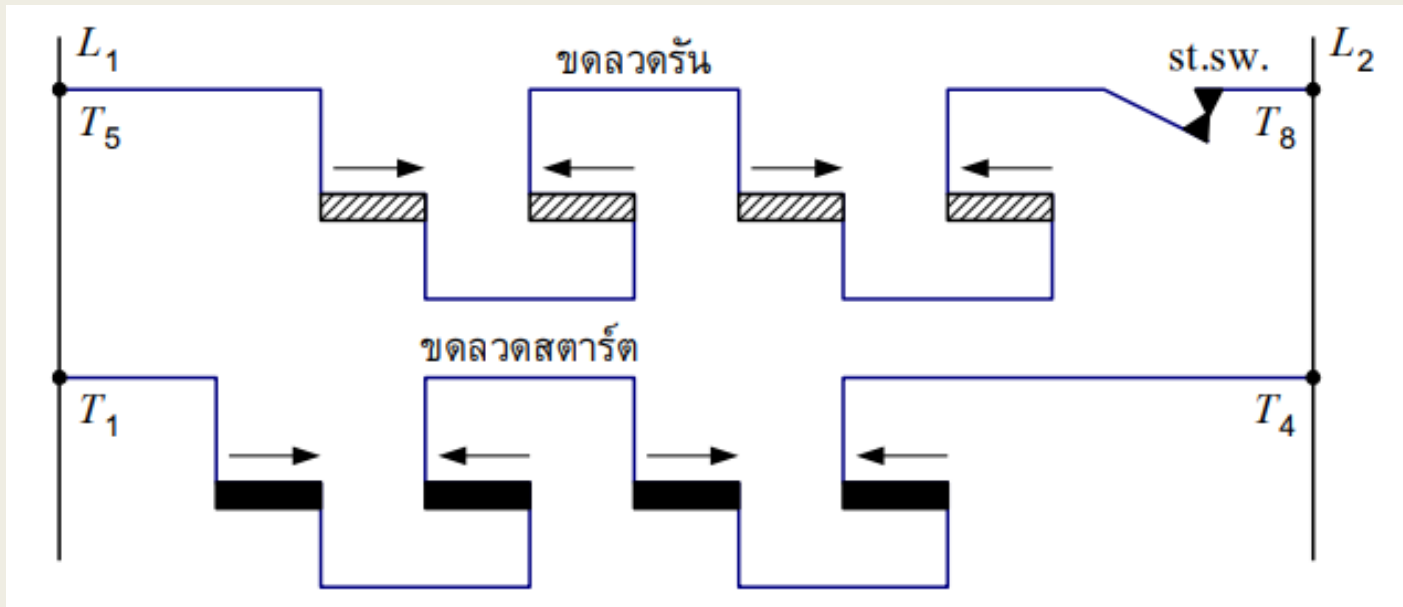

โดยมีหลักการต่อวงจรของขดลวด คือ ขั้วที่อยู่ติดกันจะต้องมีขั้วแม่เหล็กที่ตรงข้ามกัน หรือกระแสไฟฟ้าที่ไหลในขั้วที่ติดกันจะต้องมีทิศทางที่ตรงข้ามกันดังแสดงในรูป

ขั้วที่ 1 ตามเข็มนาฬิกา   ขั้วที่ 2 ทวนเข็มนาฬิกา   ขั้วที่ 3 ตามเข็มนาฬิกา   ขั้วที่ 4 ทวนเข็มนาฬิกา

ในการต่อขดลวดแบบอนุกรมสำหรับมอเตอร์ 4 ขั้ว การต่อวงจรจะเริ่มจากปลายสายของขดลวดขั้วที่ 1 ต่อกับปลายสายของขดลวดขั้วที่ 2 และต่อต้นสายของขดลวดขั้วที่ 2 กับต้นสายของขดลวดขั้วที่ 3 และปลายสายของขดลวดขั้วที่ 3 ต่อกับปลายสายของขดลวดขั้วที่ 4 ดังนั้น แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าจะถูกต่อเข้ากับต้นสายของขั้วที่ 1 และขั้วที่ 4 ดังแสดงในรูป

เมื่อแสดงเป็นบล็อกไดอะแกรมของการต่อขดลวดแต่ละชุดจะเป็นดังแสดงในรูป

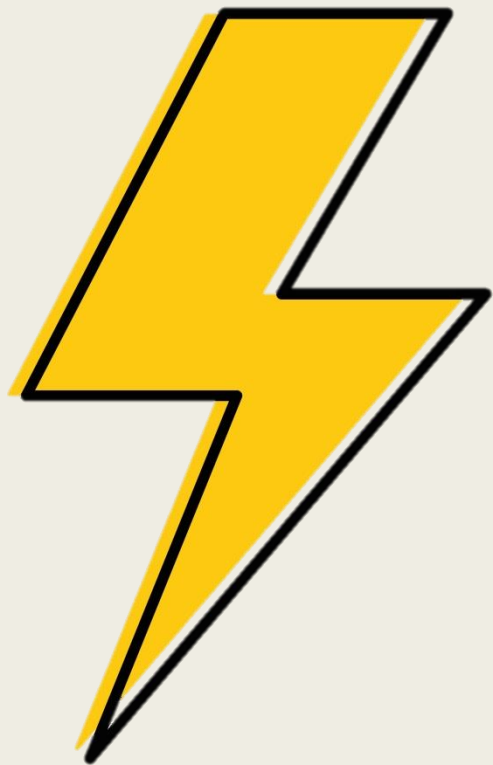
ลักษณะเดียวกับกับชุดขวดควม ครี
ขวดควมเป็นแบบขนานนั้นจะพบในม
เฟสน้อยมาก แต่อย่างไรก็ตามก็
การเดียวกันคือ จะต้องให้ขวดควมที่อยู่
มีเหล็กที่ตรงข้ามกันเสมอ

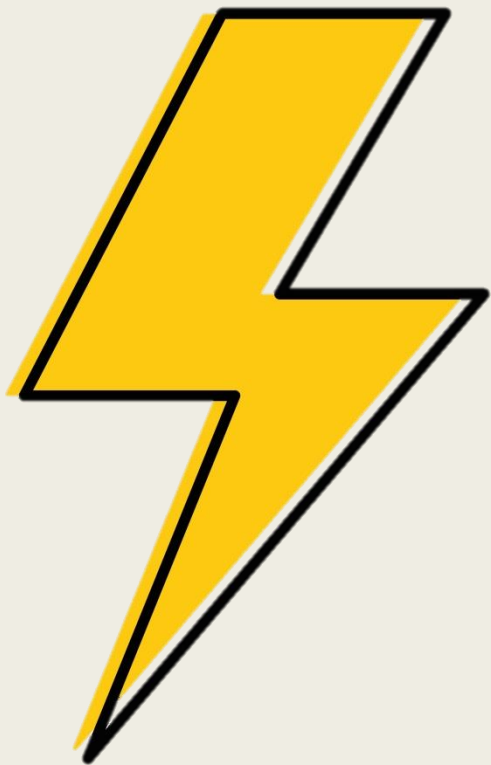
2. การทดสอบขดลวดมอเตอร์สปลิตเฟส

เมื่อได้ทำการต่อวงจรของขดลวดที่พันใหม่ในสเตเตอร์เสร็จแล้ว ก่อนที่จะนำสเตเตอร์ไปอบและอาบวาร์นิช มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการทดสอบขดลวดใหม่ที่พันแทนของเดิมที่รี้ออกมานั้น สามารถทำงานได้ถูกต้องตามเดิมหรือไม่ การทดสอบขดลวดที่พันเสร็จใหม่ที่สำคัญ มี 4 แบบ คือ

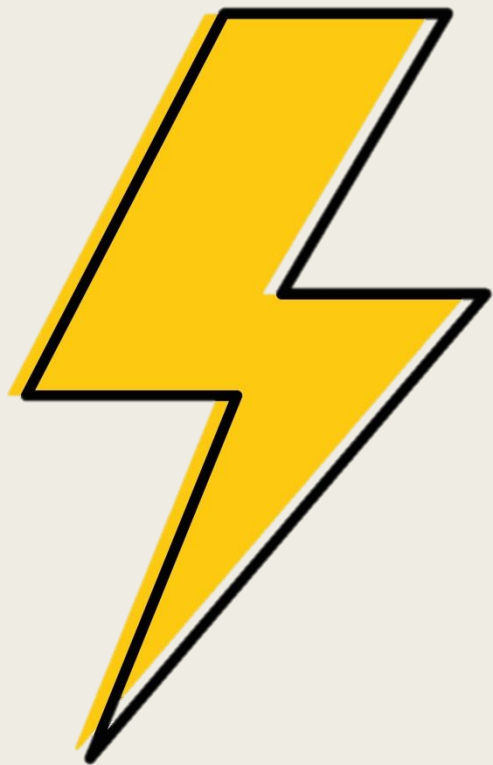
1. การทดสอบการรั่วลงดิน

การรั่วลงดิน (Grounds) ของมอเตอร์ หมายถึง การที่ขดลวดที่ใส่ลงไปในเรื่องของสล็อตเกิดการสัมผัสกับสเตเตอร์โดยตรงหรือสัมผัสกับโครงมอเตอร์ฝาครอบที่เป็นโลหะ ทำให้ฉนวนที่หุ้มขดลวดเสียหาย เกิดการรั่วลงกราวด์ของขดลวด ซึ่งอาจจะทำให้ฟิวส์ขาดหรือทำให้ขดลวดไหม้เสียหายได้ ขึ้นอยู่กับขดลวดรั่วลงกราวด์มากน้อยเพียงใด และถ้ามีการรั่วลงกราวด์ที่โครงมอเตอร์หรือฝาครอบที่เป็นโลหะ ผู้ที่ไปสัมผัสอาจจะถูกไฟฟ้าดูดได้

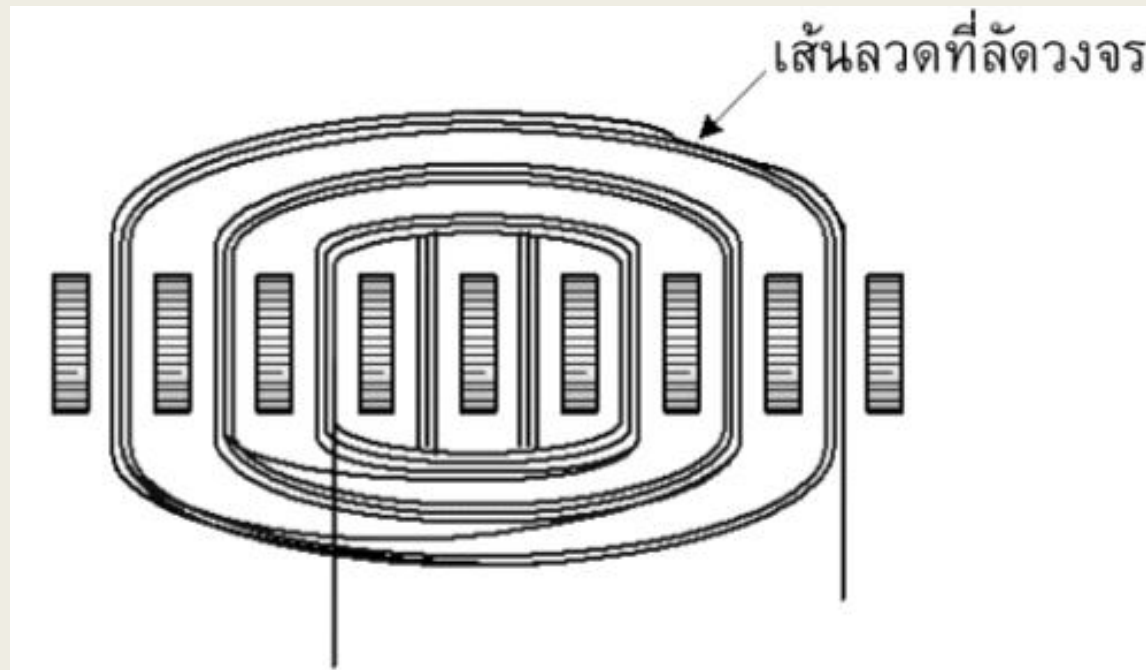
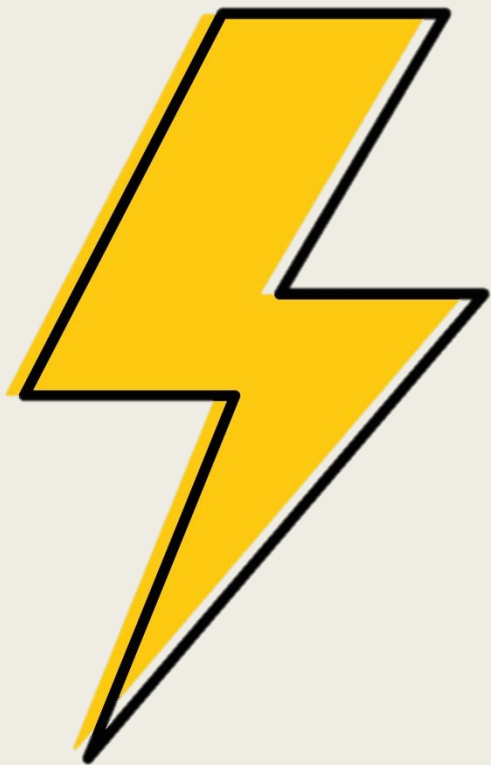
2. การทดสอบการเปิด วงจรของขดลวด

การเปิดวงจร (Opens) ของขดลวด หมายถึง การที่ขดขดลวดรั้นหรือขดลวดสตาร์ทตีในชั่วใดชั่วหนึ่ง หรือ สวิตช์แรงเหวี่ยงภายในมอเตอร์เปิดวงจรหรือขาดออกจากกันนั่นเอง ทำให้กระแสไฟฟ้าไม่สามารถไหลได้ครบวงจร

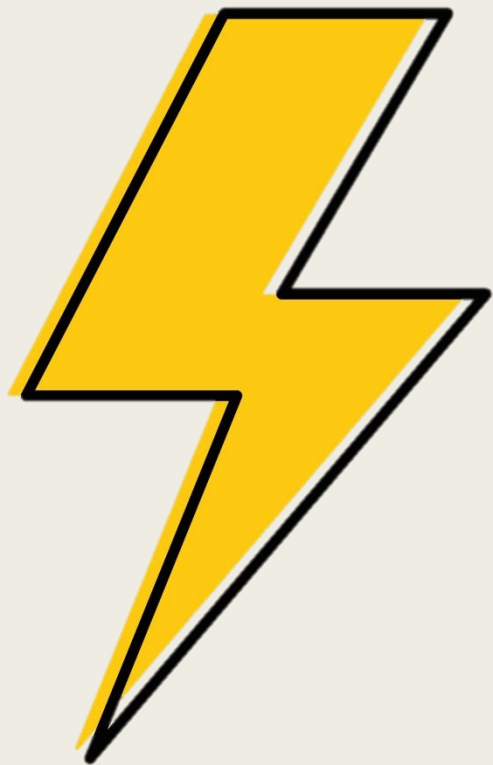

3. การทดสอบการลัด วงจรของขดลวด

การลัดวงจร (Shorts) ของขดลวด หมายถึง การที่
ขดลวดอย่างน้อยสองรอบหรือ มากกว่าสัมผัสกัน ทำ
ให้กระแสไฟฟ้าที่ไหลภายใน ขดลวดลัดวงจร (Short
Circuit) ขึ้น ซึ่งจะทำให้ ขดลวดมอเตอร์ไหม้เสียหาย
ได้ดังรูป

ขดลวดลัดวงจร

4. การต่อวงจรขดลวดกลับ ทางหลังจากพันขดลวด

การต่อวงจรขดลวดกลับทางหลังจากพันขดลวด (Reverses After Rewinding) หมายถึง การที่ข่างต่อวงจรของขดลวดในขดลวดรัน หรือขดลวดสตาร์ทผิดไปจากเดิม ซึ่งจะทำให้การไหลของกระแสไฟฟ้าผิดทิศทาง และขั้วของแม่เหล็กเปลี่ยนไปจากเดิม